

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas No.:1966/9

Karar No.:1966/20

Karar tarihi:19/4/1966

Resmi Gazete tarih/sayı:18.7.1966/12351

İtirazda bulunan: İstanbul Asliye 17. Hukuk Mahkemesi

İtirazın konusu: Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı Personel Talimatnamesinin 110 uncu hükmünün, Anayasanın 118 inci maddesine aykırı olduğundan, iptali isteminden ibarettir.

Olay :

Denizcilik Bankası T. A. O. Yükleme, Boşaltma Servisinde çalışan puvantör, kusurlu hareketi ile Bankayı zarara uğrattığından kendisine Denizcilik Bankası Personel Talimatnamesinin 99 uncu maddesinin (a) fıkrası gereğince bir derece aşağı "ücret tenzili" cezası verilmiş ve bu cezanın kaldırılması isteğiyle açılan dâvada, dâvâlı vekilinin Denizcilik Bankası Personel Talimatnamesinin "Disiplin Kurulu kararlarına ve genel müdür, genel müdür muavinleri, işletme şube ve bankacılık müdürleri tarafından verilecek disiplin cezalarına karşı itiraz olunamaz" şeklindeki 110 uncu maddesi hükmüne göre Dâvacının dâva hakkı bulunmadığını iddia etmesine karşı Dâvacı vekili, Talimatnamenin bu hükmünün Anayasa'nın 118 inci maddesine aykırı olduğunu ileri sürmüş ve dâvaya bakan mahkeme de bu kaniya varıldığından dosyayı mahkememize göndermiştir.

İnceleme :

Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri hakkındaki 22/4/1962 gün ve 44 sayılı Kanunun 27 nci ve Anayasa'nın 151 inci maddesi hükümlerine göre bir dâvaya bakmakta olan mahkeme, o dâva sebebiyle uygulanacak kanun hükümlerini Anayasa'ya aykırı görürse bu konuda bir karar verilmesi için Anayasa Mahkemesine başvurulabilir. Anayasa Mahkemesinin görev ve yetkilerini belli eden Anayasa'nın 147 nci maddesi hükmüne göre de Anayasa Mahkemesi, kanunları ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüklerinin Anayasa'ya uygunluğunu denetler. Anayasa'nın 149 uncu maddesi hükmüne göre ise, ancak kanun ve içtüzük hükümlerinin Anayasa'ya aykırılığı iddiasıyla iptali dâva olunabilir. Olay kısmında belirtildiği üzere mahkemenin Anayasa'nın 118 inci maddesine aykırı gördüğü hüküm, Denizcilik Bankası Türk Anonim Ortaklığı Personel Talimatnamesinin bir maddesidir. Dâvaya bakmakta olan mahkeme, ancak dâvada uygulayacağı bir kanun hükmünü Anayasa'ya aykırı görürse itiraz yolu ile Anayasa Mahkemesine başvurabilir. Bu sebeple istanbul Asliye 17 nci Hukuk Mahkemesinin Anayasa'ya aykırı olduğundan bahisle bir talimatname hükmünün iptalini istemeye yetkisi yoktur.

Bununla birlikte talimatnameleri incelemek ve bunların Anayasa'ya uygunluğunu denetlemek Anayasa Mahkemesinin görevine giren konulardan değildir. Bu durumda itirazın yetki yönünden mi yoksa görev yönünden mi reddi gerektiği tartışılmış ve Üyelerden Rifat Göksu, Şemsettin Akçoğlu, Salim Başol ve Avni Givda itirazın sadece yetki yönünden ve Celâlettin Kuralmen, Recai Seçkin ve Lutfi Ömerbaş'ın da sadece görev yönünden reddi gerektiği yolundaki muhalif oylarına karşı, itirazın hem yetki ve hem de görev yönünden reddi gerektiği oyçukluğu ile kararlaştırılmıştır.

Sonuç :

Esas No.:1966/9
Karar No.:1966/20

Yukarıda belirtilen nedenlerden ötürü itirazın, itiraz eden Mahkemenin yetkisizliği ve Anayasa Mahkemesinin görevsizliği yönünden reddine 19/4/1966 gününde esasta oybirliği, gerekçede ise oyçokluğu ile karar verildi.

Başkan
Lütfi Akadlı

Başkanvekili
Rifat Göksu

Üye
Asım Erkan

Üye
Şemsettin Akçoğlu

Üye
İbrahim Senil

Üye
İhsan Keçecioglu

Üye
Salim Başol

Üye
Celalettin Kuralmen

Üye
Fazıl Uluocak

Üye
Sait Koçak

Üye
Avni Givda

Üye
Recai Seçkin

Üye
Ahmet Akar

Üye
Muhittin Gürün

Üye
Lütfi Ömerbaş

-KARŞI DÜŞÜNCE AÇIKLAMASI-

Yetki görevden Öncedir. Yetki olmayınca iş mahkemeye gelemeyeceğinden itirazın içine girip mahkemenin görevi içinde olup olmadığını incelemeye imkân olmamak gerekir.

Yetki yönünden reddedildiğine göre ayrıca görev yönünden de red kararı vermeğe kanuni bir lüzum yoktur.

Bu nedenler kararın görev yönünden de reddi kısmına katılmıyorum.

Üye
Salim Başol

Esas No.:1966/9
Karar No.:1966/20

MUHALEFET ŞERHİ

Olayda İstanbul Asliye 17 nci Hukuk Mahkemesinin itiraz yoluna başvurma yetkisi olmadığı kabul edildiğine göre incelemeye devam olunarak konunun Anayasa Mahkemesinin görevine girip girmediğinin araştırılması ve başvurunun ayrıca bu bakımdan da reddine karar verilmesi yersizdir.

Üye

Avni Givda